

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Facenda Pública. Sistema Fiscal	Código	611G02026	
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Rego Veiga, Gustavo	Correo electrónico	gustavo.rego@udc.es	
Profesorado	Lopez Martinez, Ivan Rego Veiga, Gustavo	Correo electrónico	ivan.lopezm@udc.es gustavo.rego@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia estúdanse as causas de intervención do Sector Público na actividade económica e a vertente de ingresos públicos. Delimítase o sector público e as súas funcións, e preséntase o orzamento como instrumento fundamental de intervención, ao incluír as previsións de gastos e ingresos deste axente económico. Introdúcense os ingresos públicos, dedicando os diferentes temas ás principais figuras tributarias: o Imposto Persoal sobre a Renda, o Imposto de Sociedades, a imposición indirecta e o financiamento subcentral.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Xestionar e administrar unha empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apoiándose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo
B3	CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1-Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais
B7	CG2-Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización
B8	CG3-Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.

B9	CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados
B10	CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Identificar e coñecer a organización do Sector Público e os fundamentos da súa intervención na economía.	A4 A6 A7 A8 A11	B1 B3	C8
Coñecer o funcionamento xeral das finanzas públicas e as súas implicacións sobre as magnitudes macroeconómicas.	A7 A8 A9 A11	B2 B5 B6	
Coñecer os principais elementos do sistema fiscal español e as súas figuras tributarias.	A1 A2 A3 A8		
Coñecer o significado dos distintos elementos dos impostos e as súas implicacións.	A8 A9 A10 A11	B7 B9	
Habilidades de xestión da información relacionada coa materia: obtención e análise crítica de diferentes fontes	A5 A6 A8 A9 A11	B4	C2 C3
Habilidade para traballar en equipos interdisciplinarios	A2 A12	B8 B10	C1 C4 C5 C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas

TEMA 1 - INTRODUCCIÓN AO SECTOR PÚBLICO E ACTIVIDADE FINANCEIRA	? Razóns para a intervención do Sector Público na economía ? Sector Público: configuración e delimitación ? Instrumentos de intervención ? O Orzamento Público. Concepto principios e indicadores
TEMA 2 - INGRESOS PÚBLICOS E CONCEPTOS TRIBUTARIOS BÁSICOS	? Concepto e clases de ingresos públicos ? Imposto: concepto, elementos e clasificación ? Estrutura fiscal española por niveis de goberno
TEMA 3 - TEORÍA DA IMPOSICIÓN: EQUIDADE, INCIDENCIA E EFICIENCIA	? Incidencia impositiva ? Principios tributarios. Especial referencia á eficiencia e equidade ? Distorsións impositivas e exceso de gravamen ? Principais causas da erosión da recadación no sistema tributario
TEMA 4 - IMPOSTO SOBRE A RENDA PERSOAL	? Xustificación dun imposto sobre a renda persoal ? A renda como medida da capacidade de pago do imposto ? Determinación da renda fiscal ? Elección da unidade contribuinte ? A inflación e o imposto sobre a renda
TEMA 5. IMPOSTO DE SOCIEDADES	? Xustificación do imposto ? Estrutura do imposto. ? Integración dos impostos sobre a renda e sociedades.
TEMA 6. IMPOSICIÓN INDIRECTA. O IVA	? Ventaxes e inconvenientes da imposición indirecta sobre o consumo ? Imposición selectiva ? Impostos sobre o volumen de ventas ? Impostos sobre o valor engadido
TEMA 7. IMPOSTOS SOBRE A RIQUEZA	? Xustificación ? Imposición sobre o patrimonio neto ? Impuesto sobre sucesións e doazóns ? Outros impostos sobre a riqueza.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8	2	16	18
Solución de problemas	A3 A4 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	12	24	36
Actividades iniciais	C7 C8	2	0	2
Traballos tutelados	A4 A6 A9 A10 B2 B5 B7 B8 B10 C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8	9	27	36
Sesión maxistral	A2 A3 A6 A7 A8 A10	18	36	54
Atención personalizada		4	0	4
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe que pode combinar distintos tipos de preguntas: de resposta múltiple (formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta con varias opcións ou alternativas de resposta das que só unha de las é válida), de ensaio (preguntas de certa amplitude por escrito nas que se valora que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.) e caso práctico. Tamén pódese construír cun só tipo dalgunha destas preguntas.
Solución de problemas	Resolución de exercicios, comentarios e/ou cuestionarios que deberá entregar o estudante aos profesores.
Actividades iniciais	Sesión dedicada a ofrecer unha visión global da materia que se vai a impartir, enmarcándoa no campo da Facenda Pública.
Traballos tutelados	Realización de traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Solución de problemas	Destinadas a reforzar determinados aspectos da aprendizaxe autónoma do estudante mediante o seguimento e supervisión de distintas actividades programadas (búsqueda de datos, fontes bibliográficas, resolución de problemas, exposición dos traballos) Faranse grupos reducidos de alumnos e programaranse titorías, cando así se contemple na PDA, para resolver dúbidas e para facilitar a preparación da proba final Programaranse tutorías en grupo reducido en tres sesións: a primeira terá unha duración de 60 minutos e as dúas seguintes de 90 minutos. A primeira sesión realizarase no mes de outubro e as dúas últimas no mes de novembro. As sesións serán presenciais e comunicaranse aos estudantes o lugar e hora de realización. Para o alumnado con dispensa académica de exención de asistencia acordarase, a principios do cuadrimestre, un programa que lle permita realizar os casos prácticos e o traballo.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A4 A6 A9 A10 B2 B5 B7 B8 B10 C1 C2 C3 C4 C6 C7 C8	Realización dun ou varios traballos relacionados co contido da materia e presentación dos mesmos.	35
Solución de problemas	A3 A4 A6 A9 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Resolución de exercicios, comentarios e/ou cuestionarios que deberá entregar o estudante aos profesores.	15
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8	Consistirá nun exame escrito na que se poden utilizar preguntas de resposta múltiple e/ou ensaio e casos prácticos	50

Observacións avaliación

1. **Cualificación de non presentado:** Corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

  2. **Segunda oportunidade e convocatoria adiantada:**
    1. **Primeira oportunidade:** aplicaranse os criterios de avaliación anteriormente indicados nesta sección.
    2. **Segunda oportunidade:** Os criterios de avaliación:
      - Proba mixta: 50%
      - Proba de resposta múltiple: 50%. Se un estudante desexa manter a súa avaliación continua non debe presentarse á proba de resposta múltiple. En caso de presentarse será a cualificación desta última la que se sumaría, no seu caso, á proba mixta.
    3. **Convocatoria adiantada:** A avaliación realizarase mediante unha proba mixta 100%

  3. **Estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia:** Excepto para as datas aprobadas na Xunta de Facultade para a proba obxectiva final, para as restantes probas acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación.

  4. **Sobre condicións de avaliación final:** Está prohibido acceder ao aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamento de información.

  5. **Identificación do estudante:** O estudante debe acreditar a súa personalidade de acordo coa normativa vigente.
- Outras observacións de avaliación:
- So se sumará a cualificación da proba mixta se a puntuación na mesma e igual ou superior a 1,75 de 5,0 puntos.
- O estudantado poderá mellorar a súa cualificación na avaliación continua, en 1 punto como máximo, mediante a súa participación en actividades académicas desenvolvidas polo centro e recomendadas polo profesor

Fontes de información

Bibliografía básica	ALBI, E., J.M. GONZÁLEZ-PÁRAMO e I. ZUBIRI (2017): Economía Pública I y II, Ed. Ariel, Barcelona.COSTA, M., J.M. DURÁN e outros (2005): Teoría básica de los impuestos. Un enfoque económico, 2ª ed, Ed. Thomson Civitas.DOMÍNGUEZ, J.M. e G. CARRASCO (1998): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. Pirámide, Madrid.ROSEN, H.S. (2007): Hacienda Pública, 5ª edición, Ed. McGraw-Hill, Madrid. RUIZ-HUERTA, J. e LOSCOS FERNÁNDEZ, J. (dirs) (2003): Ejercicios de Hacienda Pública, Ed. McGraw-Hill, Madrid.STIGLITZ, J.E. e ROSENGANRD, J.K. (2016): Economía del sector público. 4ª Edición. Antoni Bosch.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

